

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Бургас

УТВЪРДИЛ:

16. 10. 2024

ПАВЕЛ МАРИНОВ

Директор на РИОСВ

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

На основание Заповед № РД - 167/02.10.2024 год. на Директора на РИОСВ гр. Бургас, във връзка с изпълнение на утвърден от МОСВ План за контролната дейност на инспекцията за 2024 год., на 03.10.2024 год. е извършена комплексна проверка на обект: „**Винекс Славянци**“ АД – цех за първично производство на вино, находящо се в село Славянци, община Сунгурларе, област Бургас

Проверени компоненти и фактори:

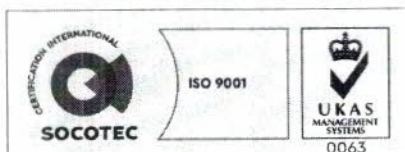
- атмосферен въздух;
- води;
- опасни химични вещества;
- отпадъци;
- ЗОПОЕЦ.

Цел на проверката: Планов текущ контрол на:

1. Изпълнение изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовите нормативни актове;
2. Изпълнение изискванията на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове;
3. Изпълнение изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове;
4. Изпълнение на изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси;
5. Изпълнение изискванията на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение.

Проверени инсталации и дейности:

- производствена площадка;
- хладилни инсталации;
- централен склад за химикали за винопроизводство;

гр. Бургас, к-с Лазур, ул. „Перушица“ 67, ет.3, п.к.388

Тел: +359 56 813205, Факс: +359 56 813 200

e-mail: riosvbs@unacs.bg

www.riosvbs.com

- локална пречиствателна станция за отпадъчни води;
- площадки за предварително съхраняване на генерираните отпадъци от производствената дейност.

Констатации от проверката:

Проверката е в изпълнение на Заповед № РД – 167 от 02.10.2024 год. на Директора на РИОСВ – Бургас и е във връзка с контрол на спазването на изискванията на действащото екологично законодателство.

В цех „Славянци“ на „Винекс Славянци“ АД се извършва първично производство на вино. В момента на проверката предприятието работи в нормален технологичен режим.

При проверката кампанията по приемане на грозде и сепарацията на течната фаза е приключила, тече процес на ферментация за производство на вино.

Атмосферен въздух

За нуждите на технологичния процес на производствената площадка се използват хладилни инсталации, използващи оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове (ФПГ), попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2024/573 на Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година за флуорсъдържащите парникови газове, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 517/2014, проверени на място:

- водоохлаждащ агрегат Дайкин 99A2014 с два кръга, заредени с R32, в количество всеки по 35 кг, съответстващи на 26,63 т CO₂ екв;
- водоохлаждащ агрегат Дайкин с два кръга, заредени с R32, в количество: 1 кръг - 25,5 кг., съответстващи на 17,2 т CO₂ екв, 2 кръг-27 кг, съответстващо на 18,2 т CO₂ екв ;

Тези водоохлаждащи агрегати са монтирани през м. август 2024 г. Монтирани са на мястото на хладилна инсталация „Голяма“ с водоохлаждащ агрегат CADALPE, с два кръга, зареден с R407 С и хладилна инсталация „Малка“ с водоохлаждащ агрегат CADALPE, с два кръга, заредени с R449. По данни на присъстващия на проверката демонтираните водоохлаждащи агрегати се намират на площадката в гр. Сунгурларе и фреона е в агрегатитие.

- МС196СЛ/ОВК, изба етаж 1 Чилър 1 и Чшлър 2, заредени с R410А-8,4 кг., съответстващи на 17.54 CO₂ екв.;
- МС196СЛ/ОВК, изба етаж 2 Чилър 1 и Чилър 2, заредени с R410А-8,4 кг., съответстващи на 17.54 CO₂ екв.;

Чилърите са монтирани през м. април 2023 г.

- хладилна инсталация „Фруктина“ с водоохлаждащ агрегат DELLA TOFFOLA, с два кръга, заредени с R404 А в количество всеки по 15 кг, съответстващи на 58,83 т CO₂ екв.;
- хладилна инсталация „Defranceschi“ до лаборатория, заредена с R407С в количество 32 кг, съответстващи на 56,77 т CO₂ еквивалент;

Климатичната инсталация с водоохлаждащ агрегат TREO за климатизация на административната сграда е с два хладилни кръга, заредени с R410 А в количество всеки по 6,5 кг, съответстващи на 13,57 т CO₂ еквивалент.

За климатичната и хладилните системи се представят досиета, изготвени във формат, съгласно Приложение № 3 към чл. 29, ал. 1 на Наредба № 1/17.02.2017 г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове (Наредба № 1/2017 г.), с отразени в тях резултати от извършени проверки за наличие на течове, сервизни дейности по ремонт на компресорите и добавяне на ФПГ. Проверките са извършени в регламентираните срокове, в съответствие с изискванията на чл. 5, параграф 6 от Регламент 2024/573 г. за флуорсъдържащите парникови газове.

Поддръжката и сервизното обслужване на инсталациите, съдържащи ФПГ се извършва от лица, притежаващи документи за правоспособност съгласно чл.17 б. от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Дружеството е подало отчет в Информационната система за ФПГ по Приложение №9 към чл.35 от Наредба №1.

За отопление се използва парен котел тип „ПКМ-0,4“, с номинална топлинна мощност 0,27 MW. Котелът работи с гориво природен газ от бутилки.

Опасни химични вещества

Статутът на дружеството съгласно Регламент (ЕО)1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH е потребител по веригата на доставки. Използваните химични вещества на площадката са произведени и доставени от дружества в Европейския съюз и България.

В цех „Славянци“ се намира централен склад за използваните химикали във винопроизводството (използвани като хранителни добавки) – калиев сорбат, диамониев фосфат, млечна киселина, ябълчена киселина, винена киселина, калиев карбонат. Съхранението им се осъществява в оригинални опаковки на фирмите производители, върху дървени палети. Складът е с бетонов под, без връзка с канализацията. На разположение в склада са декларациите за съответствието, опис с датата на производство и срок на годност за всяко съхранявано химично вещество, както и информационни листи за безопасност (ИЛБ). Представените ИЛБ при проверката отговарят на изискванията на Приложение II към Регламент REACH и на чл.2 от Регламент 2015/830, изменящ Приложение II на REACH.

На площадката в непосредствена близост до централния склад за химикали за винопроизводството, под навес, се съхраняват бутилки със серен диоксид в максимално количество до 120 кг. Към момента на проверката наличното количество серен диоксид е 110 кг. в две стоманени бутилки. За вътрешно-заводските транспортни средства – мотокари се използва пропан-бутан в стандартни бутилки за бита. Съхранението им е под навес в непосредствена близост до производственото хале.

В експлоатация е пречиствателна станция за битови и промишлени отпадъчни води на винарска изба „Славянци“. На територия на реагентно стопанство в момента на проверката се съхраняват полиалуминиев оксихлорид с добавка на хитозанов коагулант и варно мляко. Представя се актуализирана оценка за безопасността на съхранение на опасни химични вещества в съответствие с чл.9 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси с дата на ревизия 12.08.2024 г. и актуализирано Приложение №2 от Заповед №268/11.05.2018 г. на министъра на околната среда и водите от същия период. Актуализацията е извършена поради въвеждане на нов почистващ препарат Detal HP и отпаднала необходимост от следните почистващи препарати SOPARED NITRI, SEPTOFORTE OXY 50 и на следните химични вещества към пречиствателна станция към цеха: мравчена киселина, калиева основа и железен сулфат.

Съхранението на използваните химикали в ПСОВ се осъществява в оригинални опаковки в сградата към пречиствателната - Реагентно стопанство, където чрез дозаторна система се приготвят работните разтвори. При проверката се представя картотека на използваните химикали и актуални ИЛБ.

На територия на цех Славянци се спазват общите изисквания за съхранение на опасни химични вещества и смеси съгласно чл.6 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси, складовете са с ограничен достъп за неоторизирани лица.

Води

За експлоатация на съществуващ обект „Винарска изба“, находящ се в УПИ „Винпром“, с. Славянци дружеството притежава разрешително за ползване на воден обект: река Мочурица, за заустване на отпадъчни води в повърхностни води. Към датата на проверката обектът е в процедура по продължаване срока на действие на разрешителното за заустване.

При проверка по условията и изискванията, определени в разрешителното за заустване се констатира следното:

Локалната пречиствателната станция за отпадъчни води (ЛПСОВ) за пречистване на смесен поток битово-фекални отпадъчни води и производствени отпадъчни води, формирани от дейността на обекта, с изградени съоръжения за механично и биологично пречистване, при проверката е в технологична и експлоатационна изправност, на автоматичен режим. Изградените три броя аварийни байпасни връзки на площадката на ЛПСОВ са пломбирани с оловни пломби с печати МОСВ/РИОСВ в положение, непозволяващо изтичане на непречистени или недостатъчно пречистени отпадъчни води от тях и заустването им във водния обект: река Мочурица. Монтирано е измервателно устройство (ИУ) за количествата зауствани отпадъчни води на изход от ЛПСОВ. На площадката се води дневник с ежедневни записи на отчетени показания на ИУ. Пунктът за собствен мониторинг на отпадъчни води е обозначен, осигурен е постоянен и безопасен достъп до него. Осигурено е пробовземане и изследване на отпадъчните води от акредитирана лаборатория съгласно одобрен План за собствен мониторинг и разрешителното за заустване. Резултатите от извършения собствен мониторинг на отпадъчни води от Пункт № 1 за мониторинг за първо и второ шестмесечие на 2024 г., както и от извършения собствен мониторинг на повърхностни води от Пункт № 2 и Пункт № 3 за мониторинг за първо и за второ шестмесечие на 2024 г. приложено са представени в РИОСВ-Бургас. При проверката е извършено контролно пробовземане от смесен поток пречистени отпадъчни води, след ЛПСОВ, преди заустване във водния обект.

Отпадъци

„Винекс Славянци“ АД има извършена регистрация и издадени от Директора на РИОСВ – Бургас следните регистрационни документи във връзка с чл. 35, ал. 2, т. 2 и ал. 3 от Закона за управление на отпадъците:

- № 02-РД-322-01 от 15.03.2017 г. за извършване на дейност по транспортиране на отпадъци;
- № 02-РД-323-01 от 18.08.2017 г. за извършване дейност по третиране на отпадъци.

Площадка цех „Славянци“

При производството на вино се генерират отпадъци с код 02 07 04 – материали негодни за консумация или преработване /джибри/, 02 07 04 – материали негодни за консумация или преработване /чепки/ и 15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /винена утайка с кизелгур/.

Отпадъци с код 02 07 04 /джибри/ и 02 07 04 /чепки/ се съхраняват на открита асфалтирана площадка. След натрупване на определено количество отпадъците с код 02 07 04 /джибри/ и 02 07 04 /чепки/ се извозват до лозови масиви на дружеството. Отпадък с код 02 07 04 /джибри/ след денатурацията /обработка с натриев хлорид/ се съхранява на съответните определени площадки на лозовите масиви, като се внася в почвата на лозовите масиви на дружеството, чрез заораване без предварителна обработка. Отпадък с код 02 07 04 /джибри/ отлежава (изгнива) поне една година, след което се влага в почвата на лозовите масиви на пролет или на есен. Образуваните на площадката чепки се изнасят до лозовите масиви, където

се шредират и внасят в почвата чрез заораване. Отпадък с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ на настоящия етап се съхранява в метални контейнери и се извозва за оползотворяване в лозовите масиви на дружеството.

Представят се следните сключени писмени договори за предаване на отпадъци:

- Договор с „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД от 01.10.2024 г. за предаване на отпадъци с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки, 15 01 02 – пластмасови опаковки и 15 01 07 – стъклени опаковки.

- договор с „Управление на отпадъците“ ЕООД от 01.04.2024 г. за предаване на отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества;

- договор с „Мастър Метал“ ЕООД от 29.07.2024 г. за предаване на отпадъци от черни и цветни метали, ИУЕЕО и отпадък с код 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии;

- договор с „Метал Респект 1“ ЕООД от 13.09.2021 г. за предаване на черни метали с код 19 12 02. Договорът е сключен за конкретното предаване на отпадъци;

- договор с „Братя Панчеви“ ООД от 03.08.2024 г. за изпомпване и транспортиране на отпадъчни води от ПСОВ на „Винекс Славянци“ АД.

Годишният отчет за 2023 г. е подаден чрез системата НИСО. По данни от системата НИСО от началото на годината до момента на проверката са образувани и предадени следните отпадъци:

- с код 02 07 04 /джибри/ – 480 т. са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- с код 02 07 04 /чепки/ – 20 т са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- код 19 08 01 – 0,060 т. се извозват до лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ – 50 т. са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;

- с код 19 12 02 – черни метали е образувано количество 11.09 т. същото количество е предадено на „Метал Респект 1“ ЕООД. Представени са сключени договори, кантарни бележки, фактури, сертификати за произход на ОЧЦМ. За предварително съхраняване на отпадъците от черни метали се използват метални контейнери, поставени на открита асфалтирана площадка;

- с код 15 01 02 /пластмасови бутилки и кофи/ – 0,09 т. са предадени на „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД.;

- с код 15 01 01 – 2.500 т. се транспортира до площадка № 1 гр. Сунгурларе и след балиране се предават на „Евро Импекс Бургас“ ЕООД. Балираният отпадък е с код 19 12 01 – 2.500 т. ;

- с код 15 01 10* - 0.100 т. предадени на „Скалар Еко“ ООД.

От началото на годината до момента на проверката не са образувани следните отпадъци с код: 13 02 08* , 20 01 21* , 16 02 13* , 16 06 01* , 02 07 05, 19 08 01, 16 03 03* и 08 03 17*. Представени са сключени договори, кантарни бележки, фактури, идентификационни документи.

Генерираните отпадъци на площадката се съхраняват разделно. Местата и складовете за предварително съхраняване са обозначени с табелки за вида на отпадъците. За съхраняване на отпадъците с код 20 01 21* – луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак и 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии се ползва самостоятелно помещение с бетониран под. Луминесцентните тръби и други отпадъци съдържащи живак се поставят в картонените си фабрични опаковки в дървени сандъци. В мястото на съхраняване е осигурена сярна прах, за обезвреждане в случай на счупване на осветителните тела. В момента на проверката няма налично количество отпадък с код 20 01 21*. По-голямата част от осветлението е подменено с Led.

За съхраняване на отработени масла с код 13 02 08* /други моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки/ са осигурени метални варели, поставени под навес на обособена асфалтирана площадка. Има осигурен абсорбент (дървесни стърготини).

Отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества се съхранява в обособено помещение в лабораторията. В момента на проверката няма налично количество отпадък с код 15 01 10*.

Отпадъци с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки и 15 01 02 – пластмасови опаковки, образувани на площадката, се събират и съхраняват разделно в биг-бегове, поставени в пластмасови контейнери тип „Ракла”, обозначени с надписи за вида на отпадъка.

В момента на проверката има налично количество отпадъци с код 15 01 01 и 15 01 02.

Отпадъците с код и наименование 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки и 15 01 02 – пластмасови опаковки /стреч фолио/ се транспортират в насипно състояние до закрыта площадка в цех Сунгурларе за съхраняване и балиране. Отпадъците от решетки и сита от ПСОВ цех Славянци (остатъци от джибри, чепки, листа), се събират в метален контейнер и заедно с джибрите се извозват до лозовите масиви на дружеството за влагане в почвата. Отпадъчната вода от ПСОВ се събира в подземен резервоар (танк за утайки) и се предава на „Братя Панчеви” ООД за изпомпване и транспортиране до ПСОВ Сливен. Представя се сключен договор „Братя Панчеви” ООД от 03.08.2024 г.

„Винекс Славянци“ АД се явява лице, което пуска на пазара опакована стока и като такава изпълнява задълженията си за постигане на съответните цели по разделното им събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване, чрез участие в колективна система, представлявана от организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки – „Екобулпак България“ АД. Представя се Удостоверение № 81 от 01.01.2020 год. със срок до 31.12.2024 г.

Води се отчетност в НИСО. Годишния отчет за 2023 г. е генериран в системата НИСО.

ЗОПОЕЦ

На площадката се извършват дейности, попадащи в обхвата на т.2 и т.4 от Приложение № 1 на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЦ).

Операторът представя при проверката актуализирана собствена оценка за възможните случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и на случаи на причинени екологични щети, с обхват и съдържание съгласно Приложение №1 на Наредба №1 от 29.10.2008 г за вида на превантивните и оздравителните мерки в предвидените случаи от закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение (обн. ДВ бр.96/2008 г.).

Към датата на проверката на площадката няма регистрирани случаи на причинени екологични щети и/или случаи на непосредствена заплаха за екологични щети от дейността на оператора по смисъла на ЗОПОЕЦ.

Направени предписания, срокове за изпълнение, отговорници:

По време на проверката на обекта не са направени предписания.

Заклучения за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство и последващ контрол:

По време на проверката на обекта не се констатираха несъответствия с изискванията на екологичното законодателство.